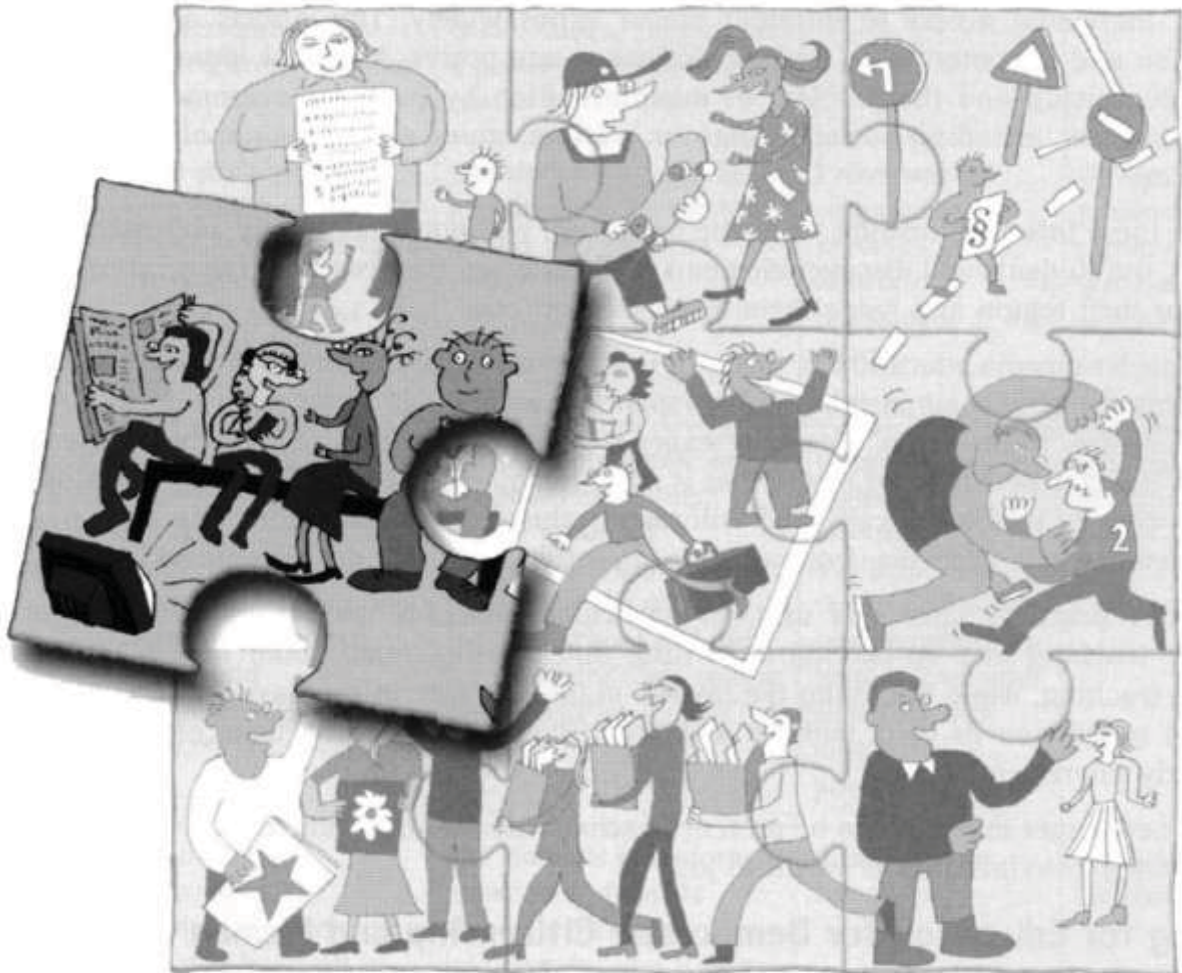

თავი 7

სასკოლო გაზეთი

როგორ იქმნება მედია?

7.1 გაზეთები ჩვენ გარშემო

ვის ინფორმირებაზე მუშაობენ ისინი. როგორ ახორციელებენ სამიზნე ჯგუფის ინფორმირებას. რა ინფორმაციას ავრცელებენ.

7.2 ჩვენი გაზეთი საუკეთესოა... არ მეთანხმებით?

რა აქცევს გაზეთს კარგ გაზეთად?

7.3 ჩვენ საკუთარ სასკოლო გაზეთს გამოვცემთ

რა შეიძლება და რა არ შეიძლება, როცა საქმე ეხება სასკოლო გაზეთს?

7.4 ჩვენი პირველი გამოცემა!

რას ვაკეთებთ შემდეგ?

თავი 7. სასკოლო გაზეთი როგორ იქმნება მედია?

ბოლო რამდენიმე წლის მანძილზე მედიის ზეგავლენა მთელს მსოფლიოში გაიზარდა. რაც უფრო კომპლექსური ხდება ჩვენი ცხოვრება, მით უფრო მეტად ვეყრდნობით მედიის საშუალებით მიღებულ ინფორმაციას და ვცდილობთ, გავერკვეთ, თუ რა ფაქტორები ახდენენ ჩვენს ცხოვრებაზე ზეგავლენას. ყველა იმ საკითხთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოსაპოვებლად, რაც ჩვენს პიროვნულ გამოცდილებას სცდება, გვიწევს მედიის ან თუ იმ საშუალების გამოყენება.

სხვადასხვა ადამიანს სხვადასხვანაირად მიუწვდება ხელი მედიის საშუალებებზე. ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა განსაზღვრავს ადამიანის ინფორმირებულობის დონეს და იმას, თუ რა ძალაუფლება და ზეგავლენა აქვს მას. ამ თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანი საკითხია ცენზურა ისევე, როგორც არასწორი ინფორმაციის გავრცელება პარტიების, მთავრობებისა და ლობისტების ჯგუფების მიერ. კონფლიქტური სიტუაციის დროს ხშირია ინფორმაციის გავრცელების მონოპოლიზაციისა და არასწორი ინფორმაციის გავრცელების შემთხვევები.

ამ თავში ყველა ზემოხსენებული საკითხის დეტალურ განხილვას არ შევუდგებით. მოსწავლეები თავად წამოჭრიან ამ თემებს საკუთარი ქვეყნის ან რეგიონის ბეჭდვითი მედიის შედარებითი ანალიზისას.

ამ თავში შემდეგ მიდგომას ვირჩევთ მედიის სფეროში განათლებისადმი: სასკოლო გაზეთზე მუშაობა საშუალებას მისცემს მოსწავლეებს, ახლოს გაეცნონ ბეჭდვითი მედიის მომზადების პროცესს. არსებულმა გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ ასეთი მიდგომა სასარგებლოა, რადგან მოსწავლეები, ამგვარი პრაქტიკული საქმიანობით, ბეჭდვითი მედიის მანამდე უცნობ სამყაროში შეგვყავს. მოსწავლეებს ბეჭდვითი მედიისადმი კრიტიკული მიდგომა განუვითარდებათ და მედიის სფეროს უკეთ გაეცნობიან.

და ბოლოს, პრაქტიკული მინიშნება: ეს თავი იძლევა სხვადასხვა დისციპლინის მომცველი სწავლების და თანამშრომლობის საშუალებას. ტექსტის დაწერა და შესწორება ენის გაკვეთილებზე შეიძლება, გაზეთის გაფორმება და დიზაინი კი - ხელოვნების გაკვეთილზე. შეიძლება ერთ-ერთმა კლასმა ითავოს გაზეთის მომზადება და სხვა კლასის მოსწავლეები, რომლებიც განსაკუთრებით დაინტერესდებიან, რედაქტირების პროცესში ჩართონ.

საჭირო იქნება გარკვეული დრო სასკოლო გაზეთის გამოცემის მერე, რათა სხვა მასწავლებლებიც დარწმუნდნენ, რომ ასეთი პროექტის განხორციელება ღირს.

სწავლება დემოკრატიული მოქალაქეობისა და ადამიანის უფლებათა შესახებ

მედიაწიგნიერება სამოქალაქო განათლების მიზნის (აქტიური მოქალაქეების ჩამოყალიბება) მისაღწევი ერთ-ერთი ძირითადი საშუალებაა. ქვემოთ წარმოდგენილია მედიაწიგნიერების ძირითადი ასპექტები:

1. საკომუნიკაციო კომპეტენცია ეხება ადამიანებს შორის კომუნიკაციის დამყარების მანერას. სოციალური რეალობა, თავისთავად, არ არსებობს; მას განსაზღვრავენ

ადამიანები, სოციალური ინტერაქციის მეშვეობით. სხვა სიტყვებით, სოციალური რეალობა იქმნება კომუნიკაციით. საკომუნიკაციო კომპეტენცია იწყება მშობლიური ენის შესწავლით და ვითარდება ამ კომპეტენციის საჯარო გამოყენების დროს.

2. თითოეული ადამიანი იბადება საკომუნიკაციო კომპეტენციით, თუმცა მას სჭირდება პრაქტიკა და დახვეწა.
3. მედიაწიგნიერება საკომუნიკაციო კომპეტენციის ნაწილია. ჩვენ ვგულისმობთ მედიის სხვადასხვა საშუალებას, რომლის გამოყენებასაც ვარჯიში სჭირდება. ბეჭდვითი მედია, მათ შორის სასკოლო გაზეთი, არის ყოველდღიური კომუნიკაციის მნიშვნელოვანი საშუალება, რომელსაც მოსწავლეები უნდა იცნობდნენ. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ეს არის მედიაწიგნიერებისთვის საჭირო მხოლოდ ერთი ელემენტი.

თავი 7. სასკოლო გაზეთი
როგორ იქმნება მედია?

გაკვეთილის სახელწოდება	სწავლის მიზანი	მოსწავლის დავალება	საჭირო მასალა	მოსწავლეთა ჩართულობის ფორმა
გაკვეთილი 1: გაზეთები ჩვენ გარშემო	მოსწავლეებს ვაცნობთ ბეჭდვითი მედიის სხვადასხვა ფორმას; მათ ესმით განსხვავებები შინაარსობრივ სტრუქტურაში.	მოსწავლეები აგროვებენ და აანალიზებენ გაზეთებსა და ჟურნალებს, რომლებსაც მათ თემში ხალხი ეცნობა. მოსწავლეები შედეგების საილუსტრაციოდ პოსტერს ამზადებენ.	გაზეთები, მაკრატლები, წებო, დიდი ზომის ფურცლები.	ჯგუფური მუშაობა
გაკვეთილი 2: ჩვენი გაზეთი საუკეთესოა... არ მეთანხმებით?	მოსწავლეები იაზრებენ, თუ როგორია კარგი გაზეთი ან ჟურნალი; მათ უყალიბდებათ საკუთარი შეხედულებები, ღირებულებები და ინტერესები.	მოსწავლეები აფასებენ ჯგუფურ პრეზენტაციებს და თანხმდებიან კომპრომისებზე.	წინა გაკვეთილზე მომზადებული პრეზენტაციები. მატრიცა დაფაზე ან ფლიპჩარტზე.	ჯგუფური პრეზენტაციები, დისკუსიები და შეფასება.
გაკვეთილი 3: ჩვენ საკუთარ სასკოლო გაზეთს გამოვცემთ	მოსწავლეები ჯგუფურად თანხმდებიან თემებზე და მიზნებზე. ისინი თავიანთი გუნდის წევრებთან თანამშრომლობენ, საკუთარი იდეებისა და კომპეტენციების გაზიარების მიზნით.	მოსწავლეები თანხმდებიან ერთობლივი გაზეთის სტრუქტურაზე. ისინი ახდენენ იმ თემების იდენტიფიკაციას, რაც მათი სკოლისათვის მნიშვნელოვანია და ამზადებენ სტატიებს გაზეთის სხვადასხვა ნაწილისათვის.	ხელმისაწვდომი მატერიალური რესურსების გათვალისწინებით, მზაობა იმისათვის, რომ მომზადდეს ხელნაწერი ტექსტები, კომპიუტერზე დაბეჭდილი მასალა, ან ციფრული ფოტოები.	ერთობლივი გადაწყვეტილების მიღება, ჯგუფური მუშაობა.
გაკვეთილი 4: ჩვენი პირველი გამოცემა!	მოსწავლეები იაზრებენ, თუ რა საკითხებთანაა დაკავშირებული სასკოლო გაზეთის გაგრძელების პროექტი. მათ შეუძლიათ გადაწყვეტილების მიღება და პასუხისმგებლობის აღება.	მოსწავლეები აყალიბებენ საკუთარ შეხედულებებს პროექტის შესაძლო გაგრძელების შესახებ.	დაფა ან ფლიპჩარტი.	დისკუსია.

გაკვეთილი 1

გაზეთები ჩვენ გარშემო

ვის ინფორმირებაზე მუშაობენ ისინი. როგორ ახორციელებენ სამიზნე ჯგუფის ინფორმირებას. რა ინფორმაციას ავრცელებენ.

სწავლის მიზანი - მოსწავლეებს ვაცნობთ ბეჭდვითი მედიის სხვადასხვა ფორმას; მათ ესმით განსხვავებები შინაარსობრივ სტრუქტურაში.

მოსწავლის დავალება - მოსწავლეები აგროვებენ და აანალიზებენ გაზეთებსა და ჟურნალებს, რომლებსაც მათ თემში ხალხი ეცნობა. შედეგების საილუსტრაციოდ, მოსწავლეები ამზადებენ პოსტერს.

საჭირო მასალა - გაზეთები, მაკრატლები, წებო, დიდი ზომის ფურცლები.

მოსწავლეთა ჩართულობის ფორმა - ჯგუფური მუშაობა

ძირითადი ცნებები

ტერმინი „ბეჭდვითი მედია“ გულისხმობს ინფორმაციის ბეჭდვით წყაროებს, ე.წ. კლასიკურ მედიას, რაც მოიცავს: გაზეთებს, ჟურნალებს, წიგნებს, კატალოგებს, საინფორმაციო ფურცლებსა და ბიულეტენებს, რუკებს, დიაგრამებს, საფოსტო ბარათებს, კალენდრებს და პოსტერებს.

ბეჭდვითი მედია, როგორც წესი, ქაღალდზე იბეჭდება. ბეჭდვითი ტექნოლოგიები სწრაფად იცვლება და ციფრული ბეჭდვა უკვე ფართოდაა გავრცელებული.

გაკვეთილი

ამ გაკვეთილამდე რამდენიმე კვირით ადრე მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, დაიწყოთ გაზეთებისა და ჟურნალების შეგროვება კლასში მოსატანად. ამ მიზნით, კლასში შეიძლება გამოიყოს სპეციალური საპრეზენტაციო მაგიდა. იდეალური იქნება, თუ რომელიმე მოსწავლე იმოვის გაზეთებისა და ჟურნალების თუნდაც მოძველებულ სადგამს (ისეთს, როგორსაც ქუჩაში გამყიდველები იყენებენ). მასწავლებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ გაკვეთილზე წარმოდგენილი იყოს ყველა ძირითადი ყოველდღიური გაზეთის ნიმუში.

მასწავლებელი პირველ გაკვეთილს იწყებს მოსწავლეებისათვის ამ თავის მიზნებისა და დავალებების მოკლე მიმოხილვით. მასწავლებელი იმასაც ატყობინებს მოსწავლეებს, რომ ამ თავში დაიწყებენ პროექტს, რომელიც, სულ მცირე, ნახევარი სასწავლო წლის მანძილზე გაგრძელდება. მოსწავლეებმა უნდა გაიაზრონ, რომ ეს პროექტი მათ ჟურნალისტური გამოცდილების დაგროვებაში დაეხმარება. მოსწავლეებისათვის საინტერესო იქნება იმის გაგება, რომ მომავალი ჟურნალისტები პირველ ნაბიჯებს სწორედ ასეთ პროექტებში დგამდნენ.

მოსწავლეები მცირე ზომის, 3-4 კაციან ჯგუფებად იყოფიან. თითოეულმა ჯგუფმა უნდა განიხილოს ერთი გაზეთი ან ჟურნალი. მოსწავლეები განხილვის პროცესში შეძლებენ შეკითხვებით ხელმძღვანელობენ:

-რა ნაწილებისაგან შედგება ჟურნალი/გაზეთი?

-რა თანმიმდევრობით გვხვდება ეს ნაწილები?

-რა სამიზნე ჯგუფ(ებ)ზეა გათვლილი თითოეული ნაწილი? ოჯახის რომელი წევრები იქნებოდნენ დაინტერესებულნი ამა თუ იმ ნაწილის გაცნობით?

-რა თემებს ეთმობა გაზეთის/ჟურნალის იმ ნომრის ნაწილები, რომელსაც მოსწავლეები განიხილავენ?

-შეარჩიეთ ერთი ტიპური სტატია თითოეული ნაწილიდან. ამოჭერით ეს სტატიები და, პოსტერის მომზადების მიზნით, დიდი ზომის ქაღალდზე მიაკარით.

პოსტერი უნდა ატარებდეს გაზეთის ან ჟურნალის სახელს, სასურველია, ორიგინალური სათაურით. ზემოთ წარმოდგენილ შეკითხვებს პასუხები უნდა გაეცეს. მოსწავლეებმა უნდა იცოდნენ, რომ სტატიების განლაგება პოსტერზე ადვილად გასაგები და თანმიმდევრული უნდა იყოს.

ამ ეტაპზე, აუცილებელია, მოსწავლეებს გააზრებული ჰქონდეთ თავიანთი გაზეთის სტრუქტურა, რათა ადვილად წარმოადგინონ ის კლასის წინაშე.

ჯგუფები საკუთარ პრეზენტაციებს მომავალი გაკვეთილისათვის ამზადებენ. ეს პრეზენტაციები სარეკლამო ხასიათს უნდა ატარებდეს. მოსწავლეები რეკლამას გაუკეთებენ საკუთარ გაზეთს ან ჟურნალს; მიუთითებენ მის დადებით მხარეებზე. ყველა პრეზენტაციის მოსმენის შემდეგ, მოსწავლეები ირჩევენ ყველაზე საინტერესო და ინფორმაციულ გაზეთს. შესაძლებელია იმის უზრუნველყოფა, რომ მომავალი რამდენიმე კვირის მანძილზე სკოლაში გამარჯვებული გაზეთის უფასო შემოტანა მოხდეს. როგორც წესი, გამომცემელთა უმეტესობისათვის, მსგავსი აქცია სავსებით მისაღებია ხოლმე.

ამ ფაზაში, მასწავლებელი მოსწავლეებს გაზეთის შიდა სტრუქტურის შესწავლაში ეხმარება, რადგან ყველა გაზეთი ადვილად გასაანალიზებელი არ არის. მასწავლებელმა უნდა განახორციელოს მოსწავლეთა მონიტორინგი ჯგუფური მუშაობის დროსაც, რათა უზრუნველყოს პრეზენტაციების შეუფერხებელი, დროული დასრულება.

გაკვეთილი 2

ჩვენი გაზეთი საუკეთესოა... არ მეთანხმებით?

რა აქცევს გაზეთს კარგ გაზეთად?

სწავლის მიზანი - მოსწავლეები იაზრებენ, თუ როგორია კარგი გაზეთი ან ჟურნალი; მათ უყალიბდებათ საკუთარი შეხედულებები, ღირებულებები და ინტერესები.

მოსწავლის დავალება - მოსწავლეები აფასებენ ჯგუფურ პრეზენტაციებს და თანხმდებიან კომპრომისებზე.

საჭირო მასალა - წინა გაკვეთილზე მომზადებული პრეზენტაციები. მატრიცა დაფაზე ან ფლიპჩარტზე.

მოსწავლეთა ჩართულობის ფორმა - ჯგუფური პრეზენტაციები, დისკუსიები და შეფასება.

ძირითადი ცნებები

ტერმინი „პრესის თავისუფლება“ ნიშნავს პრესის უფლებას, რომ თავისუფლად იმოქმედოს და ცენზურას არ დაექვემდებაროს. პრესის თავისუფლება გულისხმობს ჟურნალისტის უფლებას, რომ არ მისცეს ჩვენება. ასევე, არ შეიძლება ჟურნალისტის მონიტორინგი მოსასმენი აპარატურის გამოყენებით. ჟურნალისტის პროფესიას არ არეგულირებს სახელმწიფო და ჟურნალისტების მომზადება არ ექცევა სახელმწიფო გავლენის სფეროში.

გაკვეთილი

მეორე გაკვეთილი იწყება პრეზენტაციებით. ჯგუფებმა მოამზადეს პოსტერები და შეარჩიეს ამონაჭრები გაზეთებიდან/ჟურნალებიდან. სასარგებლო იქნება ჯგუფებისათვის გაკვეთილის დასაწყისში 5 წუთის მიცემა, რათა თავი მოუყარონ საპრეზენტაციო მასალას.

მოსწავლეები პრეზენტაციებს აფასებენ კონკრეტული კრიტერიუმების მიხედვით. მასწავლებელს შეუძლია ამ კრიტერიუმების გამოყენებით მოამზადოს მატრიცა.

	ჯგუფი 1	ჯგუფი 2	ჯგუფი 3	ჯგუფი 4	ჯგუფი 5	ქულათა ჯამი
გაზეთის ან ჟურნალის დასახელება						
პოსტერი						
პრეზენტაციის ფორმალური მხარეები						
პრეზენტაციის შინაარსი						
გაზეთის ან ჟურნალის ფორმალური მხარეები						
გაზეთის ან ჟურნალის შინაარსი						

ამ შეფასებას არ უნდა მიეცეს გადაჭარბებული მნიშვნელობა. ეს მხოლოდ კონკურენტული გარემოს შექმნის საშუალება უნდა იყოს, რაც მოსწავლეთა მოტივაციის გაზრდას შეუწყობს ხელს.

პრეზენტაციების შემდეგ, მოსწავლეები აფასებენ ბეჭდვითი მედიის საშუალებებს შემდეგი შეკითხვების დახმარებით:

1. რა აქცევს გაზეთს/ჟურნალს „კარგ“ გაზეთად/ჟურნალად?
2. რა მიზანს ემსახურება ის?
3. რას ვფიქრობთ იმ გაზეთებზე/ჟურნალებზე, რომლებიც ჩვენ წარმოგვიდგინეს?
4. რა შეიძლება გამოსწორდეს?

დისკუსიის დროს მასწავლებელი მოსწავლეთა მოსაზრებებს ფლიპჩარტზე ინიშნავს. ფლიპჩარტი გაკვეთილის დაწყებამდე მომზადდა; მის ნაცვლად შეიძლება დაფის გამოყენებაც. გასათვალისწინებელია, რომ დაფაზე მოცემულ ინფორმაციას, ფლიპჩარტისაგან განსხვავებით, მომავალ გაკვეთილზე ვერ გამოვიყენებთ.

გაკვეთილის ბოლოს მასწავლებელი აცნობებს მოსწავლეებს, რომ მათ უნდა მოამზადონ და საჯაროდ წარმოადგინონ სასკოლო გაზეთი. მოსწავლეებმა უნდა იფიქრონ ამ დავალებაზე და იმ კონკრეტულ განყოფილებებზე, რომლებსაც გაზეთი უნდა მოიცავდეს იმისათვის, რომ სასკოლო ცხოვრება სრულყოფილად წარმოადგინოს. ასევე, მოსწავლეებმა უნდა მოიფიქრონ, თუ რომელი განყოფილებების მომზადება სურთ. მნიშვნელოვანი იქნება სასკოლო გაზეთის სახელწოდებაზე მსჯელობაც.

გაკვეთილი 3

ჩვენ საკუთარ სასკოლო გაზეთს გამოვცემთ

რა შეიძლება და რა არ შეიძლება, როცა საქმე ეხება სასკოლო გაზეთს

სწავლის მიზანი - მოსწავლეები ჯგუფურად თანხმდებიან თემებზე და მიზნებზე. ისინი თავიანთი გუნდის წევრებთან თანამშრომლობენ, საკუთარი იდეებისა და კომპეტენციების გაზიარების მიზნით.

მოსწავლის დავალება - მოსწავლეები თანხმდებიან ერთობლივი გაზეთის სტრუქტურაზე. ისინი ახდენენ იმ თემების იდენტიფიკაციას, რაც მათი სკოლისათვის მნიშვნელოვანია და ამზადებენ სტატიებს გაზეთის სხვადასხვა ნაწილისათვის.

საჭირო მასალა - ხელმისაწვდომი მატერიალური რესურსების გათვალისწინებით, მზაობა იმისათვის, რომ მომზადდეს ხელნაწერი ტექსტები, კომპიუტერზე დაბეჭდილი მასალა ან ციფრული ფოტოები.

მოსწავლეთა ჩართულობის ფორმა - ერთობლივი გადაწყვეტილების მიღება. ჯგუფური მუშაობა.

გაკვეთილი

მოსწავლეები 3-4 კაციან ჯგუფებად იყოფიან; ისინი განიხილავენ გაზეთის სხვადასხვა ნაწილს და იმას, თუ რომელი ნაწილებია სკოლის შესახებ მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მატარებელი.

მასწავლებელმა მოამზადა პატარა სასკოლო გაზეთი ყველა ჯგუფისათვის - კედელზე ერთმანეთის მიყოლებით გაკრული სამი ცალი A4 ზომის ქაღალდი. ჯგუფები მუშაობენ გაზეთის სტრუქტურაზე, მის სახელწოდებაზე, დიზაინსა და ნაწილებზე. ამ მუშაობის შედეგი ასე შეიძლება გამოიყურებოდეს:

მოსწავლის ქრონიკა	ყველაზე მნიშვნელოვანი	მოვლენები	მშობლები	ჩვენი სატკივარი
ახალი ამბები სპორტი	ამბები			

ჯგუფების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებები კლასის კედელზეა მოცემული. მოსწავლეებს ეძლევათ დრო, რომ გაეცნონ პოსტერებს და საკუთარი დამოკიდებულება ჩამოაყალიბონ. ეწყობა „რედაქტორთა კონფერენცია“, რომელზეც იღებენ შემდეგ გადაწყვეტილებებს:

- გაზეთის სახელწოდება (აზრთა გაცვლა, დისკუსია და ხმის მიცემა);
- იმ ნაწილების შერჩევა, რომლებიც ყველაზე შინაარსიანია და მნიშვნელოვანი სკოლისა და მოსწავლეებისათვის.

მოსწავლეები მცირე ჯგუფებში ერთიანდებიან. ჯგუფების რაოდენობა ემთხვევა გაზეთში ნაწილების დაგეგმილ რაოდენობას. არის კიდევ ერთი ჯგუფი, რომელიც გამოცემაზე პასუხისმგებელი.

დასაწყისში, გაზეთის გამოცემის ჯგუფი პრაქტიკულ საკითხებზე მუშაობს, როგორებიცაა გაზეთის დიზაინი და ფორმატი. უფროსმა მასწავლებელმა საგნის მასწავლებლისაგან უკვე იცის სასკოლო გაზეთის პროექტის შესახებ და უკვე არსებობს სკოლაში გაზეთის განთავსების ნებართვა.

მაშინ, როცა რედაქტორები დაკავებულები არიან პირველი სტატიების დაგეგმვით გაზეთის სხვადასხვა ნაწილისათვის, მასწავლებელი გაზეთის გამოცემის ჯგუფთან ტექნიკურ საკითხებს განიხილავს.

მოსწავლეებს ეძლევათ დავალებები, რომლებიც მომავალ კვირამდე უნდა შესრულდეს. რედაქტირების თითოეული ჯგუფი წარმოადგენს სტატიას. გაზეთის გამოცემის ჯგუფი მუშაობს სასკოლო გაზეთზე, რომელსაც უნდა ჰქონდეს სახელწოდება, ლოგო და რამდენიმე ნაწილი.

ეს სავარჯიშო მოსწავლეებს წარმატებასაც აგრძნობინებს და სირთულეებსაც დაანახვებს. შეიკვრება რედაქტორთა გუნდი, რომელიც სისტემატიურად აქვეყნებს სკოლის ამბებს. ამ გუნდში გაერთიანებულნი იქნებიან ყველაზე აქტიური და დაინტერესებული მოსწავლეები, რომლებიც მზად არიან, რომ გააგრძელონ სასკოლო გაზეთზე მუშაობა ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში.

გაკვეთილი 4

ჩვენი პირველი გამოცემა!

რას ვაკეთებთ შემდეგ?

სწავლის მიზანი - მოსწავლეები იაზრებენ, თუ რა საკითხებთანაა დაკავშირებული სასკოლო გაზეთის გაგრძელების პროექტი. მათ შეუძლიათ გადაწყვეტილების მიღება და პასუხისმგებლობის აღება.

მოსწავლის დავალება - მოსწავლეები აყალიბებენ საკუთარ შეხედულებებს პროექტის შესაძლო გაგრძელების შესახებ.

საჭირო მასალა - დაფა ან ფლიპჩარტი.

მოსწავლეთა ჩართულობის ფორმა - დისკუსია.

ძირითადი ცნებები

დისკუსია („არგუმენტების გაცვლა“, მომდინარეობს ლათინური სიტყვიდან *discussio*) არის ვერბალური კომუნიკაცია ორ ან მეტ ადამიანს შორის, რომელიც ეხება ერთ ან რამდენიმე საკითხს და რომლის დროსაც თითოეული მხარე საკუთარ არგუმენტებს წარმოადგენს. დისკუსია უნდა გაიმართოს ურთიერთპატივისცემის პრინციპის გათვალისწინებით. კარგი დისკუსია საშუალებას აძლევს მოსაუბრეებს, წარმოადგინონ განსხვავებული მოსაზრებები და სათანადო ყურადღებით განიხილონ ისინი. პიროვნული მახასიათებლები, როგორებიცაა: სიმშვიდე, თავშეკავება და ზრდილობიანი საქციელი, მომგებიანია დისკუსიაში მონაწილე ორივე მხარისათვის. საუკეთესო დისკუსია სრულდება პრობლემიდან გამოსავლის მოძებნით ან კომპრომისით, რომელიც ყველა მხარისათვის მისაღებია.

თანამედროვე საზოგადოებაში დისკუსია არის ინტერესთა და მიზანთა კონფლიქტის მოგვარების ცივილიზებული, არამალადობრივი საშუალება. კონფლიქტის ჩახშობის ნაცვლად ხდება კონფლიქტის მოგვარება. დისკუსიის უნარის განვითარება დაეხმარება მოსწავლეებს ცხოვრებისეული პრობლემების მშვიდობიან მოგვარებაში.

გაკვეთილი

მას შემდეგ, რაც რედაქტორები სტატიებს პირველ სასკოლო გაზეთში გამოაქვეყნებენ, დგება პროექტის გაგრძელების საკითხი. ამ პერიოდისათვის მოსწავლეებმა უკვე იციან, თუ რა დრო სჭირდება გაზეთის მომზადებას და რა ორგანიზაციულ პრობლემებთანაა დაკავშირებული იგი. საკუთარი გამოცდილების გათვალისწინებით, მოსწავლეებს შეუძლიათ, წარმართონ დისკუსია სასკოლო გაზეთის პროექტის გაგრძელების მიზანშეწონილობის შესახებ.

მოსწავლეებელს შეუძლია, ამ ფლიპჩარტით მეტი სიცხადე და სტრუქტურა შეიტანოს მოსწავლეთა დისკუსიებში:

ორგანიზაცია	პიროვნული ასპექტები	თანამშრომლობა	დროის მენეჯმენტი
<p>თუ გავაგრძელებთ: -რა უნდა გავითვალისწინოთ? -დროში ხომ არ ვიქნებით შეზღუდულები? -რა ტექნიკური საშუალებები გავაჩნია? -როგორ უნდა უზრუნველყოთ, რომ ჩვენი გაზეთი არ გახდეს ვანდალიზმის მსხვერპლი? -რა ფინანსური რესურსები დაგჭირდება? როგორ უნდა მოვიზიდოთ ეს რესურსები?</p>	<p>ვინ არის დაინტერესებული? -მთავარი რედაქტორი -რედაქტორთა კომიტეტი -რა არის მასწავლებლის როლი და პოზიცია? -სახელები: - - - - - -</p>	<p>-როგორ ჩავერთოთ სხვა მოსწავლეები ამ პროექტში? -კიდევ რომელი მასწავლებლები ჩაერთვებიან ჩვენს პროექტში? -შეგვიძლია უზრუნველყოთ გასვლები რედაქციებში (ბეჭდვითი მედიის, ტელემაუწყებლობის ან ელექტრონული მედიის)? -შეგვიძლია გავაკეთოთ ინტერვიუ ჟურნალისტთან, როგორც ექსპერტთან?</p>	

როცა ამ ცხრილის შევსებაზე მუშაობთ, ხვდებით, რომ შეუძლებელია ყველაფრის დასაწყისშივე დაგეგმვა. გაზეთის პროექტზე მუშაობა საჭიროებს ყველა მონაწილის აქტიურ ჩართულობას და გეგმების ცვლილებას, საჭიროებისდა მიხედვით. ეს არის სიცოცხლით სავსე, სახალისო, თუმცა, ამავედროულად, რთული და ზოგჯერ იმედგამაცრუებელი პროცესი.

მასწავლებელი, რომელსაც მოსწავლეებთან ერთად პროექტებზე აქამდეც უმუშავია, იცნობს პროექტზე მუშაობის სტრუქტურას და აუცილებელი ნაბიჯების თანმიმდევრობას; მას, ასევე, კარგად ესმის, რომ მნიშვნელოვანია კარგი ხელმძღვანელობა, როცა სასკოლო პროექტის წარმატებულ განხორციელებას ვგეგმავთ. თუმცა გასათვალისწინებელია, რომ მასწავლებლის მხრიდან ზედმეტმა ყურადღებამ შეიძლება, რომ ჩაახშოს მოსწავლეთა მოტივაცია და ინიციატივა. ასეთ პროექტებში მონაწილეობა მოსწავლეებისათვის სასარგებლოა, რადგან ისინი იღებენ მნიშვნელოვან გამოცდილებას სამოქალაქო და ადამიანის უფლებათა შესახებ განათლების კუთხით.

მასწავლებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეებმა მიიღონ რეალური გადაწყვეტილებები პროექტის გაგრძელების სხვადასხვა საკითხთან, მათ შორის, ვადებთან დაკავშირებით.

მედიაწიგნიერების განვითარების სამი განზომილება

1. პირველი განზომილება: მედიის შეფასება

მედიის შეფასების ცნება შეიძლება შეჯამდეს ძველი ბერძნული ზმნით **Κρινειν** (krinein), რომელიც „განსაზღვრას“ ნიშნავდა და შეეხებოდა ცოდნისა და გამოცდილების შეძენას. მედიის შეფასება მედიის ანალიზს გულისხმობს. ეს ანალიტიკური ქვეკომპონენტი საზოგადოებაში მიმდინარე მოვლენების შეცნობისა და გააზრების კომპეტენციას ეხება, მაგალითად, კონცენტრაციის პროცესი მედიაში, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მედიის ფუნქციონირებას დემოკრატიულ საზოგადოებაში. მნიშვნელოვანია იმის ცოდნა, ვინ არის ამა თუ იმ გაზეთის მფლობელი და რამდენი მედიასაშუალების დამფინანსებელია ესა თუ ის კომპანია. ამასთანავე, გასათვალისწინებელია, რომ მედია არის კომერციულ მოგებასთან დაკავშირებული საქმე. რაც უფრო ურთიერთდამოკიდებული და გლობალიზებული ხდება ჩვენი ცხოვრება, მით უფრო იზრდება საჭიროება იმისა, რომ მედიას დავეყრდნოთ. მედიის ანალიზი საშუალებას გვაძლევს, კრიტიკულად შევაფასოთ მედია და ადეკვატურად გამოვიყენოთ ჩვენი მედიაწიგნიერება.

2. მეორე განზომილება: ცოდნა მედიის შესახებ

ეს არის მედიისა და მედიის სისტემების ცოდნა, რაც ორ ქვეკომპონენტად იყოფა.

ა. ინფორმაციის ქვეკომპონენტი მოიცავს ძირითად ცოდნას, მაგალითად, როგორ ასრულებენ ჟურნალისტები საკუთარ სამუშაოს; სატელევიზიო და რადიოპროგრამების ტიპები; მაყურებლის მიზეზები იმისა, თუ რატომ ანიჭებს მაყურებელი რომელიმე გადაცემას უპირატესობას; კომპიუტერის გამოყენება მაყურებლის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

ბ. უნარების ქვეკომპონენტი მედიის ცოდნას უმატებს ახალი მოწყობილობების გამოყენების უნარს, ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების კითხვის გარეშე. ეს ქვეკომპონენტი მოიცავს „პრაქტიკული მუშაობით ათვისების“ პროცესს - როგორ უნდა მოეპყრო კომპიუტერს, როგორ უნდა იმუშაო ინტერნეტში, როგორ უნდა გამოიყენო ვიდეოკამერა და ა.შ.

3. მესამე განზომილება: მედიის გამოყენება

მედიის გამოყენებაც ორ ქვეკომპონენტად შეიძლება დავყოთ.

ა. მედიაპროდუქტების გამოყენების კომპეტენცია, სხვა სიტყვებით, მედიის პროდუქტების მიღებისა და მოხმარების უნარი. მაგალითად, ტელევიზორის ყურება. ეს არის აქტივობა, რომლის დროსაც ჩვენ ვამუშავებთ ტელევიზორიდან მიღებულ ინფორმაციას და ვახდენთ მის ინტეგრირებას ჩვენს კოგნიტურ სტრუქტურებთან და წარმოდგენებთან. შეგვიძლია ჩვენი რეცეფციული კომპეტენცია გავაფართოვოთ არა მხოლოდ ტექსტების კითხვით, არამედ ფილმების ყურებითაც.

ბ. მედიამოწყობილობების აქტიური გამოყენება. ეს ქვეკომპონენტი უკავშირდება მედიის გამოყენებას სოციალურ ინტერაქციაში. მაგალითად, ტელებანკინგი, ტელეშოპინგი,

ვიდეო და სატელეფონო კონფერენციები, ტრადიციული და ციფრული ფოტოგრაფია და ვიდეოპროდუქცია. მედიის დიდი მრავალფეროვნება საშუალებას გვაძლევს არა მხოლოდ ინფორმაციის მიღებით შევიმეცნოთ სამყარო, არამედ ინფორმაციის შექმნითა და გავრცელებითაც.

მედიის შესახებ თავი, ძირითადად, მედიის გამოყენებას ეძღვნება, თუმცა, ასევე, ყურადღება გამახვილებულია წინა ორ განზომილებაზეც.

მოსწავლის სამუშაო ფურცელი 7.1

როგორ იწერება სტატია

სტატიის სტრუქტურა

1. სათაური

სტატიას სჭირდება სათაური. სათაურის ფუნქციაა, გააღვივოს მკითხველის ინტერესი იმდენად, რომ სტატიის წაკითხვა მოუნდეს.

გაზეთის მკითხველი თვალს ავლებს გაზეთს და არჩევს იმ სტატიას, რომლის წაკითხვაც სურს. შესაბამისად, სტატიის სათაური უნდა იპყრობდეს მკითხველის ყურადღებას. ტექსტიდან ცხადად გამოყოფილი სათაური უნდა იყოს მოკლე, დიდი და გამუქებული ასოებით დაბეჭდილი.

2. შესავალი

სტატიის პირველი აბზაცი არის შესავალი. როგორც წესი, პირველი აბზაცის ასოები გამუქებულია ხოლმე.

პირველი აბზაცი მკითხველს აწვდის ყველაზე მნიშვნელოვან ინფორმაციას; აქ მოცემულია პასუხები მკითხველის ძირითად შეკითხვებზე.

სტატიაში, რომელიც უფრო ემოციურია, ვიდრე ფაქტობრივი, პირველი აბზაცი არის სიტუაციის აღწერა. ასეთ შემთხვევაში, მკითხველის ინტერესის გაღვივება ხდება უფრო სტილისტური საშუალებებით, ვიდრე ფაქტებით.

3. ენა და სტილი

ენის სწორი გამოყენება გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ჟურნალისტური ფორმა ან სტილი. თუ გაზეთს აღვიქვამთ, როგორც სახლს, მაშინ ჟურნალისტური წერის სხვადასხვა ფორმა შეიძლება სხვადასხვა ტიპის ავეჯად მივიჩნიოთ; სიტყვები კი ის აგურები იქნება, რომლითაც სახლია ნაშენები.

მაშინ, როცა თავის გატანა ავეჯის გარეშე შეგვიძლია, შეუძლებელია აგურების გარეშე ცხოვრება. ემოციური სტატიები ძალიან დიდი პოპულარობით სარგებლობს. მაგრამ აქაც სიფრთხილეა საჭირო, არ უნდა გადავამლაშოთ.

მივედით წინადადებად. წინადადებები უნდა იყოს მოკლე და მარტივი. რთულია იმ წინადადებების გაგება, რომლებიც 14-ზე მეტი სიტყვისაგან შედგება. 25 და მეტი სიტყვისაგან შემდგარი წინადადებების გაგება კი მკითხველთა უმეტესობისათვის შეუძლებელია. ყოველთვის ეცადეთ, თავი აარიდოთ რთულ წინადადებებს, ბევრი მძიმეებით და დამოკიდებული წინადადებებით. ყოველთვის დაწერისთანავე გადაიკითხეთ წინადადება. ადვილად გასაგებია? ზედმეტი სიტყვები ხომ არ არის?

სიტყვების არასწორი წერა მკითხველისათვის გამაღიზიანებელია. როცა ადამიანი შეცდომით დაწერილ სიტყვას ხედავს, მას ეკარგება კონცენტრაცია წინადადების ძირითად არსზე. სტატიისათვის საბოლოო ფორმის მიცემა გულისხმობს მის ყურადღებით გადაკითხვას,

სიტყვებისა და გრამატიკული წყობის სისწორის შესამოწმებლად, ინფორმაციის უტყუარობის დასადასტურებლად და სტილისტურად გამართვის მიზნით.